

ОСОБЛИВОСТІ ЛІНГВОДИДАКТИЧНОГО ТЕСТУВАННЯ

Н.А. Козьміна

Національний технічний університет України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»

Іноземна мова є засобом спілкування між представниками різних культур. Саме тому глобальною метою оволодіння іноземною мовою вважається формування здатності до міжкультурної комунікації, залучення до спілкування з іншою культурою. Активна участь в діалозі культур сприяє поглибленню уявлень про культуру країни через мову і розширенню загального світогляду. Весь процес навчання повинен мати комунікативний характер, тобто формувати комунікативні компетенції учнів.

Перед викладачем стоїть задача сформувати у студентів потребу вивчення іноземної мови і оволодіння нею як засобом спілкування. Опановуючи іноземну мову, ми розширюємо наш горизонт пізнання, поринаємо в інший мовний світ, збагачуємо словниковий запас, покращуємо пам'ять, сприяємо поліпшенню своїх здібностей. Заняття з іноземної мови мають бути організованими на основі завдань комунікативного характеру з використанням всіх необхідних для цього прийомів та методів.

Лінгводидактичний напрямок педагогічного тестування почав розвиватись у ХХ столітті та пов'язаний з ім'ям американського психолога Едварда Торндайка. Книга Е. Торндайка "An Introduction to the Theory of Mental and Social Measurements" зіграла велику роль у науковій розробці проблем педагогічного тестування і сприяла створенню теоретичної бази з конструювання дидактичних тестів.

Проблема контролю у навчанні іноземної мови пройшла у своєму розвитку кілька етапів - від перекладного до комунікативного, що базується на останніх досягненнях лінгвістики і методики викладання іноземних мов. Основною метою лінгводидактичного тестування є визначення сформованості іншомовних компетентностей.

На початку ХХ століття визначився лінгводидактичний напрямок педагогічного тестування - language testing. Найбільш широко висвітлив теорію і практику тестування іноземної мови Роберт Ладо. Виходячи з ідеї тісної взаємодії навчання і тестування, Р. Ладо вважав, що необхідно тестувати мовні труднощі, тобто ті елементи мови, які є важкими для учнів, оскільки знання цих труднощів і вміння їх подолати дає можливість вивчити мову. Тести з іноземної мови повинні відповідати наступним критеріям: валідність, надійність, простота підрахунку результатів, економічність, можливість проведення тесту в умовах, що існують. [4, с. 6]

Термін «тест» є багатозначний, оскільки науковці різних галузей знань, таких як соціологія, психологія, педагогіка, психолінгвістика, тощо надають цьому поняттю не завжди однаковий зміст, тому що не існує одного чіткого визначення цієї категорії. [4, с.25]

Як засіб контролю тест становить цілий ряд завдань. Рівень володіння

іноземною мовою учня, що тестується визначається зображеними в спеціальній шкалі оцінювання результатами виконання завдань. [2, с. 160] Загалом, тестування можна представити як сукупність послідовних кроків, починаючи від планування та складання тестів, самого виконання тестів і, нарешті, обробки та інтерпретації результатів тесту. [1, с. 37]

За Л. О. Федотовою та О. А. Риковою, тест визначається як певний вид завдання, який має бути виконаний за обмежений час. Тести можуть бути реалізованими як в усній, так і в письмовій формі. [3, с. 54]

Згідно С. К. Фоломкіної, тест, як засіб контролю, має ряд переваг. Однією з таких переваг є одночасний контроль великої кількості студентів. Завдяки структурованій організації завдань тесту і запису результатів символами, швидке отримання результатів з подальшою можливістю їх аналізувати. [3, с. 54] Отже, тести перевіряються за ключами. Ключі дають тільки один правильний варіант відповіді. Проведення тестів при навчальному контролі є доцільним, виправданим та результативним.

Лінгводидактичний тест є комплекс попередньо підготовлених та випробуваних завдань, складений відповідно до певних вимог. Його метою є визначити якісні показники мовної (лінгвістичної) та мовленнєвої (комунікативної) компетенцій студентів. Оцінка результатів тесту відбувається згідно заздалегідь встановленим критеріям.

Отже, тест являє собою інструмент оцінювання сформованості навичок, що складається з системи тестових завдань, стандартизованої процедури проведення, обробки та аналізу результатів.

Основною метою тестування у викладанні іноземних мов є зворотній зв'язок (в широкому сенсі) і контроль (у вузькому сенсі) і чим тісніше взаємопов'язані тестування і навчальний процес, тим ефективніше навчальний процес і тим якіснішим є тестування. Для отримання об'єктивної картини, відповіді на запитання тесту мають бути однозначними, максимально формалізованими, з чітким інформаційним навантаженням.

Варто також поряд із контролем з боку викладача згадати способи самоконтролю і взаємоконтролю. Такі способи сприяють формуванню автономії студента, оскільки акцент переноситься з діяльності викладача на рефлексивну діяльність студента. Ефективними засобами здійснення контролю рівня сформованості мовних компетентностей є тестові завдання на електронних носіях інформації, оскільки вони мають контролюючу природу, вимагають від студента, що тестується, абсолютної самостійності та передбачають сувору обмеженість у часі. У процесі реалізації самоконтролю та взаємоконтролю, виконуючи тестові завдання на електронних носіях інформації, зворотній зв'язок здійснюється за допомогою комп'ютера.

Література:

1. Коккота В. А. Лингводидактическое тестирование / Вальмар Александрович Коккота. — М.: Высшая школа, 1989. — 127 с.
2. Ніколаєва С.Ю. Методика навчання іноземних мов і культур: теорія і практика : підручник для студ. лінгв. ун-тів і фак. ін. мов вищ. навч.

- закладів / Бігич О.Б., Бориско Н.Ф., Борецька Г.Е. та ін./ під загальн. ред. С.Ю.Ніколаєвої. – К. : Ленвіт, 2013. – 590 с.
3. Федотова Л. О. Оценка качества начального профессионального образования / Л. О. Федотова, Е. А. Рыкова. – М.: Издательский центр «АПО», 2000. – 54 с.
  4. Lado R. Language Testing: the Construction and Use of Foreign Language Tests. London, 1961.Spolsky B. Introduction: Linguists and Language Testers // Approaches to Language Testing [Papers in Applied Linguistics. Advances in Language Testing Series:2] / B. Spolsky (ed.). Arlington, Va., 1978.